

2021 m. pamario krašto kalendorius

Parengė Danguolė Vagner
Kraštotyros ir skaitmeninimo skyrius

Sausis

1 – 115 m., kai gimė [1906] **Vilius Divilas (Wilhelm Dawils)**, teisininkas, Klaipėdos krašto vekėjas, gubernatūros spaudos referentas. Mirė 1934 m.

4 – 185 m., kai gimė [1836] **Gotlybas Michaelis Berentas (Gottlieb Michael Behrendt)**, pirmasis ištyrė ir aprašė Kuršių marių geologines sąlygas. Mirė 1920 m.

5 – 100 m., kai gimė [1921] **Antanas Vadopalas**, agronomijos profesorius, habilituotas daktaras, dirbo Klaipėdoje. Mirė 2005 m.

7 – 115 m., kai gimė [1906] **Antanas Venclova**, rašytojas, 1934-1939 m. mokytojavo Klaipėdoje. Mirė 1971 m.

9 – 245 m., kai gimė [1776] **Martynas Liudvikas Rėza (Ludwig Rhesa)**, kritikas, folkloristas, vertėjas, poetas, kunigas. Studijavo Karaliaučiaus universitete, vėliau jame profesoriavo. Paskelbė K. Donelaičio kūrybą, išleido Ezopo pasakėčių vertimų, lietuvių liaudies dainas, vokiškų eilėraščių, naujai suredaguotą Bibliją (1816 ir 1824). Mirė 1840 m.

10 – 165 m., kai gimė [1856] **Jonas Karolis Zembrickis (Johannes Sembritzki)**, vaistininkas, Prūsijos istorikas, daugelio istorinių darbų reformacijos tema autorius, tautosakos rinkėjas. Mirė 1919 m.

10 – 80 m., kai gimė [1941] **Stanislava Jareckaitė**, choro dirigentė, pedagogė, socialinių mokslų (edukologijos) daktarė, įvairių Klaipėdos chorų chormeisterė, vadovė.

10 – 40 m., kai gimė [1981] **Inga Jankauskaitė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė, dainininkė, laidų vedėja.

11 – 100 m., kai gimė [1921] **Leonas Jovaiša**, pedagogas, dirbo Klaipėdos mokytojų institute, Klaipėdos miesto švietimo skyriaus Pedagoginio kabineto vedėjas, Klaipėdos internatinės mokyklos direktoriaus pavaduotojas, direktorius. Mirė 2017 m.

11 – 100 m. Klaipėdoje gimė [1921] **Pranas Lapė**, tapytojas, grafikas, pedagogas. Mirė 2010 m.

15 – 190 m., kai gimė [1831] **Jurgis Zauerveinas (Georg Sauerwein)**, vertėjas, publicistas, poliglotas, filosofijos mokslų daktaras. Ilgokai gyveno Mažojoje Lietuvoje, kovojo prieš lietuvininkų germanizaciją, dainos „Lietuvninkai mes esam gimę“ autorius. Mirė 1904 m.

23 – 65 m., kai gimė [1956] **Olga Žalienė**, muziejininkė, istorikė. Lietuvos jūrų muziejaus direktorė, Lietuvos muziejų asociacijos pirmininko pavaduotoja, valdybos narė, Valstybės kultūros paveldo komisijos narė.

23 - 135 m. Klaipėdoje gimė [1886] **Martynas Lacytis**, chorvedys, muzikos mokytojas, vargonininkas. Baigęs Klaipėdos mokytojų seminariją mokytojavo pradžios mokyklose, dėstė muziką Klaipėdos lietuvių gimnazijoje, 1920–1923 m. vadovavo Klaipėdos chorui „Aida“. Mirė 1978 m.

31 – 85 m., kai gimė [1936] **Sigitas Kudarauskas**, Lietuvos inžinierius elektromechanikas, habilituotas technologijos mokslų daktaras, visuomenės ir politinis veikėjas, Klaipėdos universiteto Jūrų technikos fakulteto Elektrotechnikos katedros profesorius.

VASARIS

2 – 125 m., kai gimė [1896] **Balys Sruoga**, poetas, prozininkas, dramaturgas, teatrologas, literatūros ir tautosakos tyrinėtojas. 1924 m. dirbo „Klaipėdos žinių“ redakcijoje. Mirė 1947.

2 – 145 m., kai gimė [1876] **Motiejus Baltūsis**, stalius, spaudos darbuotojas, vienas žymiausių Lietuvos knygnešių, gabenęs knygas iš Mažosios Lietuvos. Mirė 1923 m.

4 – 75 m., kai gimė [1946] **Zigmas Virkšas**, kompozitorius, pedagogas, dirbo Klaipėdos universiteto Menų fakulteto Muzikos istorijos ir teorijos katedros docentu. Mirė 2001 m.

9 – 90 m., kai gimė [1931] **Anicetas Arminas**, choro dirigentas, pedagogas, humanitarinių mokslų daktaras, Klaipėdos universiteto profesorius. Mirė 1998 m.

10 – 190 m., kai gimė [1831] **Isakas Riulfas (Isaac Rülff)**, vokiečių filosofas, 1865-1898 m. Klaipėdos žydų bendruomenės rabinas, nuo 1872 m. Klaipėdos laikraščio „Memeler Dampfboot“ („Klaipėdos garlaivis“) redaktorius. Mirė 1902 m.

10 – 115 m., kai gimė [1906] **Statys Antanas Bačkis**, Lietuvos diplomatas, publicistas, 1995 m. Klaipėdos universiteto garbės daktaras. Mirė 1999 m.

13 – 265 m., kai gimė [1756] **Kristupas Danielius Hasenšteinas (Hassenstein)**, evangelikų kunigas, eiliuotojas, vertėjas, raštijos darbuotojas, drauge su L. Rėza rengė 1825 m. dainyną. Mirė 1821 m.

14 – 210 m., kai gimė [1811] **Georgas Heinrichas Ferdinandas Neselmanas (Georg Heinrich Ferdinand Nesselmann)**, vokiečių filologas, lietuvių kalbos ir raštijos tyrinėtojas, pasidarbavęs pamario kultūros istorijai. Mirė 1881 m.

18 – 145 m., kai gimė [1876] **Maksas Lauriškus**, lietuvių kilmės vokiečių kompozitorius, pianistas, pedagogas, gimė Mažojoje Lietuvoje. Mirė 1929 m.

19 – 55 m., kai gimė [1966] **Gintaras Grajauskas**, klaipėdietis poetas, eseistas, dramaturgas, prozininkas, dainų autorius ir atlikėjas.

19 – 200 m., kai gimė [1821] **Augustas Šleicheris (August Schleicher)**, vokiečių kalbininkas, rinko medžiagą R. Prūsijoje, Mažojoje Lietuvoje. Mirė 1868 m.

24 – 115 m., kai gimė [1906] **Andrius Ašmantas**, kalbininkas, dėstė Klaipėdos pedagoginiame institute. Mirė 1941 m.

25 – 90 m., kai gimė [1931] prof. habil. dr. **Arnoldas Piročkinas**, kalbininkas, paskelbęs daug straipsnių apie Mažąją Lietuvą. Mirė 2020 m.

KOVAS

1 – 105 m., kai gimė [1916] **Hansas Janužys**, pedagogas, Klaipėdos krašto visuomenės veikėjas. Mirė 2000 m.

3 – 105 m., kai gimė [1916] **Aleksandras Žadeikis**, Klaipėdos dramos teatro aktorius, režisierius. Mirė 1993 m.

9 – 80 m., kai gimė [1941] **Stasys Vaitekūnas**, geografas, akademikas, pedagogas, politinis bei visuomenės veikėjas, Klaipėdos universiteto rektorius (1993-2002), inicijavo geografijos katedros steigimą universitete, tapo pirmuoju jos vedėju. Mirė 2016 m.

10 – 245 m., kai gimė [1776] **Luizė (Luise Auguste Wilhelmine Amalie)**, Prūsijos karalienė, 1807-1808 m. gyveno Klaipėdoje. Mirė 1810 m.

11 - 235 m., kai gimė [1786] **Ernstas Vilhelmas Berbomas (Wilhelm Ernst Beerbohm)**, Klaipėdos krašto tautosakos rinkėjas, Mažosios Lietuvos lituanistinio sąjūdžio dalyvis, 1836-1940 m. Klaipėdos miesto burmistras. Mirė 1865 m.

11 – 190 m., kai gimė [1831] **Ernestas Augustas Vichertas (Wichert)**, vokiečių teisininkas, rašytojas, dramaturgas, vaizdavęs Mažosios Lietuvos lietuvių gyvenimą. Mirė 1902 m.

12 – 235 m., kai gimė [1786] **Gotfrydas Lebrencas Ostermejeris (Gottfried Lebrenc Ostermeyer)**, vertėjas. Studijavo Karaliaučiaus universitete, mokytojavo, kunigavo. Išvertė K. Neiso „Evangelikų mišknygų“ (1856) pamokslus. Mirė 1855 m.

13 – 225 m., kai gimė [1796] **Peteris Bolenas (Peter von Bohlen)**, vokiečių kalbininkas, lietuvių liaudies dainų rinkėjas, 1827-1835 m. Klaipėdos krašte užrašė 130 dainų. Mirė 1840 m.

14 – 105 m., kai gimė [1916] **Valerija Gruodytė-Ratkevičienė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė, režisierė, pedagogė. Mirė 2004 m.

16 – 130 m., kai gimė [1891] **Juozas Žilevičius**, kompozitorius, muzikologas, 1924-1929 m. dirbo Klaipėdos muzikos mokykloje. Mirė 1985 m.

16 – 305 m., kai gimė [1716] **Vilhelmas Regė**, Mažosios Lietuvos kunigas, giesmių eiliuotojas. Mirė 1791 m.

18 – 115 m., kai gimė [1906] **Romas Juknevičius**, Klaipėdos dramos teatro režisierius. Mirė 1963 m.

19 – 85 m., kai gimė [1936] **Alfonsas Jonas Navickas**, poetas, vertėjas, publicistas.

19 – 165 m., kai gimė [1856] **Eduardas Volteris**, mokslininkas, etnografas, archeologas, 1883 m. apkeliavo beveik visą Klaipėdos kraštą ir paskelbė etnografinį darbą. Mirė 1941 m.

22 – 105 m., kai gimė [1916] **Stasė Vanagaitė-Petersonienė**, rašytoja, pedagogė, visuomenininkė. Mirė 2016 m.

22 – 335 m., kai gimė [1686] **Jokūbas Kvantas**, profesorius, Mažosios Lietuvos raštijos darbuotojas. Mirė 1772 m.

31 – 60 m., kai gimė [1961] **Gintaras Aleknonis** (iki 1992 m. Aleknavičius), Lietuvos teatrologas, žurnalistas, humanitarinių mokslų daktaras, 1963-1979 m. gyveno ir mokėsi Klaipėdoje.

BALANDIS

1 – 85 m., kai gimė [1936] **Venantas Butkus**, žurnalistas, redaktorius, buriuotojas, jūreivystės istorikas. 1964-1970 m. dirbo laikraštyje „Lietuvos žvejys“, rašo straipsnius laikraštyje „Klaipėda“, išleido informacinių knygų apie Klaipėdą.

5 – 135 m., kai gimė [1886] **Adomas Brakas**, dailininkas, publicistas, pedagogas, visuomenės veikėjas, Sibiro tremtinys. Mirė 1952 m.

5 - 115 m., kai gimė [1906] **Mikas Kristupas Kūjus**, pedagogas, literatūros tyrinėtojas, Mažosios Lietuvos veikėjas išėivijoje. Paskelbė monografiją „Jurgis Sauerveinas, jo gyvenimas, veikla ir raštai“ (1937). Mirė 1984 m.

7 – 65 m., kai gimė [1956] **Andrej Fomin**, istorijos mokytojas ekspertas, filosofijos mokslų daktaras, 2002 m. Lietuvos metų mokytojas, dirba Klaipėdoje.

7 - 80 m., kai Klaipėdoje gimė [1941] prof. habil. dr. **Helmutas Arnašius**, Mažosios Lietuvos ir vokiečių filosofas, nuo 1991 m. Klaipėdos universiteto Teologijos katedros vedėjas.

7 – 80 m., kai gimė [1941] **Ona Tijūnėlienė**, pedagogė, Klaipėdos universiteto profesorė.

11 – 220 m., kai gimė [1801] **Jurgis Meškaitis**, religinių raštų vertėjas, giesmių eiliuotojas, mokytojas. Leido kalendorių „Mažos Rytų ir Vakarų Prūsų kalendros“ (1852–1859). Mirė 1876 m.

14 – 170 m., kai gimė [1851] **Adalbertas Becenbergeris (Adalbert Bezenberger)**, vokiečių kalbininkas, archeologas, etnografas, medžiagų rinkęs R. Prūsijoje ir Klaipėdos krašte. Mirė 1922 m.

14 – 240 m., kai gimė [1781] **Karlas Liudvikas Volfgramas (Wolfgram)**, teisininkas, vienas iš didžiausių miesto mecenatų. 1843 m. už labdaringą veiklą buvo suteiktas miesto garbės piliečio vardas. Mirė 1854 m.

15 – 90 m., kai Klaipėdoje gimė [1931] **Vytautas Karalius**, poetas, rašytojas, vertėjas. Mirė 2019 m.

15 – 90 m., kai gimė [1931] **Mamertas Karklelis**, režisierius, 1983-1985 m. Klaipėdos dramos teatro aktorius. Mirė 1999 m.

18 – 65 m., kai gimė [1956] **Arvydas Juozaitis**, rašytojas, filosofas, publicistas, sportininkas, politinis bei visuomenės veikėjas, Klaipėdos universiteto Pedagogikos fakulteto Kūno kultūros katedros lektorius, nuo 2018 m. Sveikatos mokslų fakulteto docentas.

19 – 125 m., kai gimė [1896] **Antanas Alfredas Dėdelė**, žurnalistas, dirbo Klaipėdos gubernatūroje spaudos referentu. Mirė 1942 m.

20 – 110 m., kai gimė [1911] **Fridrichas Martynas Bintakys**, medikas, pedagogas, mokėsi ir dirbo Klaipėdoje. Mirė 1959 m.

20 – 305 m., kai gimė [1716] **Gotfrydas Ostermejeris (Gottfried Ostermeyer)**, pirmasis lietuvių literatūros istorikas, teoretikas ir kritikas, kalbininkas, giesmynų ir kitų Rytų Prūsijos liuteroniško turinio raštų parengėjas, giesmių „Kas pakrikštytas yra“, „Dovana brangi vaikai“, „Mums Dievas žodyje“ autorius. Studijavo Karaliaučiaus universitete, kunigavo. Mirė 1800 m.

20 – 150 m., kai gimė [1871] **Juras Banaitis**, Mažosios Lietuvos kraštotyrininkas, visuomenės veikėjas. Mirė 1905 m.

23 – 145 m., kai gimė [1876] **Kristupas Kairys**, ilgametis Mažosios Lietuvos mokytojas, 1918 m. parengė du memorandumus lietuvių kalbos klausimu. Mirė 1951 m.

24 – 215 m., kai gimė [1806] **Frydrichas Kuršaitis (Friedrich Kurschat)**, Karaliaučiaus lietuvininkų kunigas, Karaliaučiaus universiteto lietuvių kalbos seminaro vadovas, kalbininkas, giesmių vertėjas, lietuvininkų giesmyno III dalies parengėjas, daugelio Rytų Prūsijos liuteroniško turinio raštų autorius, laikraščio „Keleivis“ (1849–1880) redaktorius. Studijavo Karaliaučiaus universitete. Mirė 1884 m.

26 – 75 m., kai gimė [1946] **Gražina Juodytė**, laikraščio „Vakarų ekspresas“ žurnalistė, Klaipėdos universiteto Socialinių mokslų fakulteto Komunikacijų katedros dėstytoja, lektorė.

28 – 125 m., kai gimė [1896] **Domas Andrulis**, pedagogas, choro dirigentas, kompozitorius, mokėsi ir organizavo chorus Klaipėdos krašte. Mirė 1973 m.

29 – 235 m., kai gimė [1786] **Frydrichas Gotlybas Hasenšteinas (Friedrich Gottlieb Hasenstein)**, padėjęs L. Rėzai rengti Biblijos leidimą (1824). Studijavo Karaliaučiaus universitete, kunigavo. Mirė 1830.

GEGUŽĖ

1 – 115 m., kai gimė [1906] **Juzefa Augaitytė**, operos dainininkė, lyrinis sopranas, mokytoja, 1925-1927 m. mokėsi Klaipėdos konservatorijoje, iš jos fondo skiriamos kasmetinės atminimo premijos Klaipėdos S. Šimkaus konservatorijos studentams. Mirė 1996 m.

3 – 100 m., kai gimė [1921] **Vaclovas Balčiūnas**, inžinierius architektas, parengė Klaipėdos kvartalų planus 1953-1958 m. Mirė 1996 m.

4 - 145 m., kai gimė [1876] **Mikas Banaitis**, Tilžės Akto signataras, Mažosios Lietuvos verslininkas, visuomenės veikėjas. Mirė 1945 m.

7 – 160 m., kai gimė [1861] **Vilius Kučius**, mokytojas, Mažosios Lietuvos literatūros vertėjas, spaudos darbuotojas, redagavo „Keleivį“. Mirė 1919 m.

10 – 65 m., kai gimė [1956] **Vytautas Anužis**, Klaipėdos dramos teatro aktorius.

13 – 195 m., kai gimė [1826] **Heinrichas Holcas (Heinrich Holz)**, spaustuvininkas, Mažosios Lietuvos knygų leidėjas, Holzo ir Šerniaus spaustuvės steigėjas. Mirė 1894.

16 – 105 m., kai gimė [1916] **Eduardas Čepulis**, Klaipėdos dramos teatro aktorius, režisierius nuo 1946 m. Mirė 1993 m.

20 – 305 m., kai gimė [1716] **Frydrichas Samuelis Bokas (Friedrich Samuel Bock)**, vokiečių istorikas, pateikė medžiagos apie Mažosios Lietuvos lietuvių papročius. Mirė 1786 m.

25 – 445 m., kai gimė [1576] **Jonas Rėza**, perredagavęs ir išleidęs J. Bretkūno verstas Dovydo psalmes („Psalteras Dovydo“, 1625), rengęs spaudai visą jo Biblijos vertimą. Studijavo Karaliaučiaus universitete, mokytojavo, kunigavo. Mirė 1629 m.

25 – 135 m., kai gimė [1886] **Vladas Paulauskas**, vargonininkas, choro dirigentas, pedagogas, kompozitorius, su choru koncertavo Klaipėdos krašte, 1930 m. suorganizavo pirmąją dainų šventę Juodkrantėje. Mirė 1960 m.

BIRŽELIS

1 – 60 m., kai gimė [1961] **Rimantas Ulevičius**, vienas pirmųjų sąjūdininkų, ROTARY klubo steigėjų, Lietuvos skautų sąjungos įkūrėjų. Mirė 1998 m.

1 – 75 m., kai gimė [1946] **Valentina Leonavičiūtė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė nuo 1967 m. Mirė 2015 m.

2 – 80 m., kai gimė [1941] **Edgaras Savickis**, teatro ir kino aktorius, lietuviškosios pantomimos kūrėjas, dirbo Klaipėdos universiteto Menų fakulteto režisūros katedroje. 1993 m. Klaipėdos Žvejų kultūros rūmuose sukūrė pantomimos grupę. Mirė 2008 m.

4 – 100 m., kai gimė [1921] **Bronė Elertienė-Liktoraitė**, muziejininkė istorikė, pedagogė, ilgametė Klaipėdos kraštotyros muziejaus darbuotoja, direktorė. Mirė 2007 m.

6 – 85 m., kai gimė [1936] **Dalia Mataitienė (Kopustinskaitė)**, dailininkė, sukūrė scenovaizdžių spektakliams Klaipėdos dramos teatre.

6 – 130 m., kai gimė [1891] **Antanas Krikščiūnas**, pulkininkas leitenantas, 1925 m. Berlyne atstovavo Lietuvai derybose su Vokietija dėl Klaipėdos krašto sienos nustatymo, dalyvavo ją demarkuojant. Mirė 1942 m.

8 – 110 m., kai gimė [1911] **Juozas Paplauskas**, Klaipėdos dramos teatro aktorius. Mirė 1995 m.

8 – 265 m., kai gimė [1756] **Liudvikas Bačko (Ludwig von Baczko)**, vokiečių rašytojas, istorikas, paskelbė Mažosios Lietuvos lietuvių liaudies dainų tekstų, parašė veikalų iš Rytprūsių istorijos. Mirė 1823 m.

10 – 100 m., kai gimė [1921] **Vytautas Sirtautas**, kalbininkas, poliglotas, vadovėlių autorius, poetas, 1950-1956 m. Klaipėdos mokytojų instituto dėstytojas. Mirė 2008 m.

10 – 220 m., kai gimė [1801] **Johanas Ferdinandas Kelkis (Johann Ferdinand Kelch)**, Mažosios Lietuvos visuomenės ir religijos veikėjas, giesmių kūrėjas, leidėjas, mokytojas. Mirė 1887 m.

11 – 60 m., kai gimė [1961] **Vidas Bizauskas**, dailininkas, juvelyras, Lietuvos dailininkų sąjungos narys. Nuo 1998 m. Klaipėdos apskrities dailininkų sąjungos narys. 2008 m. išrinktas Klaipėdos apskrities dailininkų sąjungos pirmininku.

17 – 80 m., kai gimė [1941] **Genovaitė Gokaitė-Maironienė**, muzikologė, dirigentė. 1967–1970 m. Klaipėdos politechnikumo dėstytoja ir meno kolektyvų vadovė. 1967–1986 m. Klaipėdos liaudies operos chormeisterė-dirigentė ir režisieriaus asistentė. Nuo 1986 m. mišriojo choro „Klaipėda“ chormeisterė-dirigentė. Mirė 2000 m.

26 – 60 m., kai gimė [1961] **Remigijus Treigys**, klaipėdietis fotomenininkas. 1990–1995 Klaipėdos menininkų grupės DOOOORIS narys.

26 – 80 m., kai gimė [1941] prof. habil. dr. **Audronė Kaukienė-Jakulienė**, lietuvių kalbininkė Klaipėdoje, monografijos apie lietuvininkų kalbą ir kt. knygų autorė, nuo 1991 m. dirbo Klaipėdos universitete, įkūrė ir iki 1993 m. vadovavo Baltų kalbotyros ir etnologijos katedrai, nuo 1993 m. profesorė. Mirė 2017 m.

27 – 115 m., kai gimė [1906] **Jonas Kova-Kovalskis**, architektas, pagal jo projektus pastatyti Klaipėdos ir Nidos turistų namai. Mirė 1977 m.

27 – 90 m., kai gimė [1931] **Albinas Endzinas**, pedagogas, istorikas, Mažosios Lietuvos tyrėjas. Nuo 1956 m. skelbia straipsnius Mažosios Lietuvos tematika. Parengė knygą “Mokyklinis istorijos žodynas” (1998). Mirė 2006 m.

28 – 80 m., kai gimė [1941] **Edita Barauskienė (Kurpreikšytė)**, mokytoja, rašytoja, istorinių romanų „Vyžekių karalienė“, „Žodi, nekrisk ant akmens“, „Amžinasis keleivis Abraomas iš Kulvos“ ir kt. knygų autorė. Klaipėdos krašto gamtosaugos ir paveldo apsaugojimo klausimais rašo Klaipėdos ir Šilutės rajonų laikraščiuose; savo kūrybą yra skelbusi Klaipėdos rajono laikraštyje, savaitraštyje „Literatūra ir menas“, žurnale „Tarybinė moteris“, almanache „Baltija“.

29 – 75 m., kai gimė [1946] **Linas Julijonas Jankus**, Klaipėdos universiteto menų fakulteto Dailės katedros profesorius, Lietuvos dailininkų sąjungos narys, lietuvininkų bendrijos „Mažoji Lietuva“ narys. Mirė 2014 m.

LIEPA

2 – 110 m., kai gimė [1911] **Vladas Nausėdas**, žurnalistas, pedagogas, vertėjas, kultūros istorikas, redaktorius, Mažosios Lietuvos kultūros tyrinėtojas. Mirė 1983 m.

4 – 65 m., kai gimė [1956] **Dalia Kudžmaitė-Balsienė**, klaipėdietė bibliotekininkė, poetė, rašo vaikams eilėraščius, scenarijus spektakliukams. Nuo 1990 m. – Lietuvių rašytojų sąjungos narė.

8 – 70 m., kai gimė [1951] **Alvydas Remesa**, kompozitorius, pedagogas, muzikos terapeutas, Klaipėdos universiteto humanitarinių mokslų docentas.

10 – 110 m., kai gimė [1911] **Vytautas Marijošius**, dirigentas, kompozitorius, 1924–1928 m. Klaipėdos konservatorijoje mokėsi griežti violončele, skambinti fortepijonu ir muzikos teorijos. Mirė 1996 m.

11 – 70 m., kai gimė [1951] **Vytautas Tetenskas**, meno vadovas ir dirigentas, muzikas, birbynininkas, Klaipėdos universiteto profesorius.

13 – 90 m., kai gimė [1931] **Algimantas Polis**, klaipėdietis rašytojas, prozininkas. 1962 m. debiutavo nedideliu apsakymų rinkiniu „Jūros dulkės“. 1971 m. išėjo jo apsakymų knyga „Tik viena naktis“, 1982 m. „Rifo mazgas“. Mirė 2019 m.

16 – 110 m., kai gimė [1911] **Romualdas Lukinskas**, rašytojas, 1946-1949 m. dirbo „Raudonojo švyturio“ redakcijoje. Mirė 1964 m.

17 – 100 m., kai gimė [1921] **Kazimieras Knoras**, chorvedys, pedagogas, dainininkas, vargonininkas, kompozitorius, mokėsi Klaipėdoje, dainavo Klaipėdos muzikinio dramos teatro chore. Mirė 2004 m.

19 – 330 m., kai gimė [1691] **Fabijonas Kalau (Fabian Kalau)**, kunigas, raštijos darbuotojas, padėjęs rengti spaudai J. H. Lysiaus katekizmą (1722), išvertęs dalį Biblijos (1735). Mirė 1747 m.

22 – 345 m., kai gimė [1676] **Kristijonas Štimeris (Christian Stimehr)**, giesmių eiliuotojas, vertėjas. Studijavo Karaliaučiaus universitete, kunigavo. Sueiliavo giesmių (išspausdinta 1732 m. giesmyne), išvertė dalį Naujojo Testamento (1735). Mirė 1750 m.

23 – 75 m., kai gimė [1946] **Rimantas Nedzveckas**, Klaipėdos dramos teatro aktorius nuo 1968 m.
24 – 65 m., kai gimė [1956] **Rimantas Sliužinskas**, muzikologas, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto vyriausiasis mokslo darbuotojas, profesorius. Moksliniai

interesai: istorinės Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto materialusis ir nematerialusis kultūrinis paveldas, senųjų Rytprūsių žemių istorija ir kultūros problematika.

25 – 120 m., kai gimė [1901] **Gerardas Bagdonavičius**, dailininkas, grafikas, pedagogas, kraštotyrininkas, scenografas, vienas iš ekslibrisų pradininkų Lietuvoje, sukūrė dekoracijų Klaipėdos dramos teatro spektakliams. Mirė 1986 m.

25 – 150 m., kai gimė [1871] **Jokūbas Stiklorius**, mokytojas, lietuviškų laikraščių leidėjas ir draugijų steigėjas, Mažosios Lietuvos kultūros veikėjas. 1920 m. Klaipėdoje įsteigė „Ryto“ spaudos akcinę bendrovę. Mirė 1942 m.

26 – 90 m., kai gimė [1931] **Marija Černiauskaitė-Barauskienė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė. Mirė 2019 m.

RUGPJŪTIS

12 – 150 m., kai gimė [1871] **Ignas Prielgauskas**, pianistas kompozitorius, pedagogas, nuo 1924 m. dirbo Klaipėdos muzikos mokykloje, 1930-1937 m. buvo jos direktorius. Mirė 1956 m.

13 – 125 m., kai gimė [1896] **Jonas Navakas**, teisininkas, 1933-1935 m. Klaipėdos krašto gubernatorius. Mirė 1956 m.

15 – 65 m., kai gimė [1951] **Lolita Zemlienė**, Klaipėdos universiteto leidyklos direktorė.

16 – 85 m., kai gimė [1936] **Rokas Flick**, Lietuvos ekonomistas, profesorius, habilituotas socialinių mokslų daktaras, rašytojas.

17 – 115 m., kai gimė [1906] **Juozas Grybauskas**, aktorius, režisierius, teatrologas, 1935-1938 m. dirbo Klaipėdos dramos teatre, 1938-1939 m. Klaipėdos radiofono darbuotojas. Mirė 1964 m.

21 – 110 m., kai gimė [1911] **Vytautas Palaima**, dailininkas, scenografas, 1935-1939 m. dirbo Klaipėdos dramos teatre. Mirė 1976 m.

21 - 155 m., gimė [1866] **Anė Jankuvienė-Puknaitė**, Martyno Jankaus žmona, aktyvi Mažosios Lietuvos visuomenės veikėja. Mirė 1913 m.

26 – 290 m., kai gimė [1731] **Efraimas Frydrichas Meisneris (Ephraim Friedrich Meissner)**, išvertęs pamokslų K. Milkaus „Mišknygoms“ (1800), padėjęs rengti 1806 m. jo giesmyną. Studijavo Karaliaučiaus ir Hallės universitetuose, kunigavo. Mirė 1815 m.

RUGSĖJIS

2 – 80 m., kai gimė [1941] dr. **Vaclovas Bagdonavičius**, filosofijos istorikas, Mažosios Lietuvos kultūros tyrėjas, Vydūno draugijos pirmininkas. Mirė 2020 m.

4 – 130 m., kai gimė [1891] **Martynas Reišys**, pirklys, Klaipėdos krašto visuomenės veikėjas. Mirė 1955 m.

8 – 335 m., kai gimė [1686] **Michaelis Lylientalis (Michael Lilienthal)**, vokiečių istorikas, teologas, literatas, paskelbė straipsnių iš Mažosios Lietuvos istorijos, raštijos, vietovardžių. Mirė 1750 m.

10 – 90 m., kai gimė [1931] dr. **Albertas Juška**, pedagogas, kultūros darbuotojas, Mažosios Lietuvos Bažnyčios ir mokyklų tyrėjas, socialinių mokslų daktaras. Mirė 2014 m.

18 – 115 m., kai gimė [1906] **Emilija Platušaitė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė nuo 1946 m. Mirė 1986 m.

21 – 115 m., kai gimė [1906] **Grigas Valančiūnas**, ekonomikos mokslų daktaras, buvęs Lietuvos konsulas Austrijoje, Klaipėdos gubernatūros patarėjas, Lietuvos prekybos instituto profesorius, aktyvus visuomenės veikėjas ir spaudos darbuotojas. Mirė 1978 m.

24 – 80 m., kai gimė [1941] **Ona Skaistutė Idzelevičienė-Pajėdaitė**, šokėja, baletmeisterė, Klaipėdos universiteto sportinių šokių klubo „Žuvėdra“ vadovė.

25 – 150 m., kai gimė [1871] **Kristupas Urėdaitis**, prekybininkas, Mažosios Lietuvos visuomenės ir kultūros veikėjas. Mirė 1913 m.

26 - 100 m., kai gimė [1921] **Ansas Lymantas**, spaudos darbuotojas, žurnalistas, redaktorius, dailininkas. Mažosios Lietuvos bičiulių draugijos veikėjas, 1955–1957 m. redagavo ir leido jos informacinį biuletinį „Bičiulis“, 1960-1971 m. ir 1982–1988 m. – laikraštį „Lietuvos pajūris“. Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio, įkurto 1953 m., pirmasis pirmininkas, 1985–1992 m. Mažosios Lietuvos fondo valdybos pirmininkas. Mirė 2002 m.

26 – 75 m., kai gimė [1946] **Kęstutis Juozas Meškys**, kultūrologas, žurnalistas, Klaipėdos universiteto dėstytojas, Šiuolaikinių medijų studijos vadovas.

27 – 70 m., kai gimė [1951] **Algis Zaboras**, chorvedys, Klaipėdos universiteto profesorius, 1977–1985 m. Klaipėdos žvejų kultūros ir sporto rūmų vyrų choro įkūrėjas ir vadovas, 2001-2006 m. Klaipėdos chorinės bendrijos „Aukuras“ Tarybos pirmininkas.

27 – 90 m., kai gimė [1931] **Stanislovas Juščius**, choro dirigentas, pedagogas, respublikinių dainų švenčių konsultantas, nuo 1976 m. Klaipėdos „Dailės“ kombinato mišriojo choro vadovas, 1993 m. suorganizavo Klaipėdos pagyvenusių žmonių 60 dalyvių mišrųjį chorą „Alna“. Mirė 2015 m.

28 – 270 m., kai gimė [1751] **Kristijonas Dovydas Vitichas (Christian David Witich)**, giesmių rengėjas, lietuvių liaudies dainų rinkėjas. Studijavo Karaliaučiaus universitete, mokytojavo, kunigavo. Išleido giesmynėlį „Kelios šventos giesmelės“ (1820), teikė medžiagos L. Rėzos „Dainų“ leidimui. Mirė 1824 m.

SPALIS

3 – 70 m., kai gimė [1951] **Juozas Kubilius**, choro dirigentas, pedagogas, dirbo Klaipėdos universitete, nuo 1985 m. Klaipėdos berniukų ir jaunuolių chorų „Gintarėlis“ meno vadovas ir dirigentas. Mirė 2012 m.

4 - 385 m., kai gimė [1636] **Bernardas Zandenas (Bernard Sanden)**, talkinęs S. Bitneriui verčiant NT. Kunigavo, profesoriavo Karaliaučiaus universitete. Mirė 1703 m.

6 – 135 m., kai gimė [1886] **Jonas Elijošaitis**, spaudos darbuotojas, periodikoje paskelbęs straipsnių, apsakymų, eilėraščių. Dirbo fabrikuose, Tilžėje vertėsi knygų prekyba. Mirė 1915 m.

14 – 120 m., kai gimė [1901] **Martynas Kavolis**, modernus ūkininkas, Klaipėdos krašto metraštininkas – fotografas mėgėjas. Mirė 1978 m.

15 – 110 m., kai gimė [1911] **Antanas Skirius**, žurnalistas, leidėjas, JAV lietuvių visuomenės veikėjas. 1934–1937 m. studijavo Klaipėdos prekybos institute. 1934–1935 m. Klaipėdoje leido žurnalą „Komersantas“, 1936–1937 m. – žurnalą „Prekyba“ (1937 m. „Prekyba ir pramonė“). Mirė 2004 m.

15 – 130 m., kai gimė [1891] **Jurgis Sauga**, prekybininkas, Klaipėdos krašto lietuviybės darbuotojas. Mirė 1986 m.

18 – 80 m., kai gimė [1941] **Irena Nakienė-Kontautaitė**, choro dirigentė, pedagogė, daugelio dainų ir šokių ansamblių Klaipėdoje vadovė.

18 – 115 m., kai gimė [1906] **Romualdas Juknevičius**, režisierius, aktorius, 1936-1939 m. ir po karo dirbo Klaipėdos dramos teatre. Mirė 1963 m.

19 – 70 m., kai Klaipėdoje gimė [1951] **Zita Kelmickaitė**, etnomuzikologė, televizijos, radijo laidų ir renginių vedėja, dėstė Klaipėdoje.

19 – 85 m., kai gimė [1936] **Jūratė Jankauskaitė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė nuo 1963 m.

25 – 265 m., kai gimė [1756] **Karolis Gotardas Keberis (Karl Gotthard Keber)**, kunigas, giesmių rengėjas. Studijavo Karaliaučiaus universitete, mokytojavo. Išleido giesmyną „Iš naujo perveizėtos ir pagerintos giesmių knygos“ (1832). Mirė 1835 m.

26 – 70 m., kai gimė [1951] **Aleksandras Žalys**, literatūrologas, humanitarinių mokslų daktaras, vienas iš aktyviausių Klaipėdos universiteto steigimo iniciatorių ir kūrėjų, 1991-1993 m. buvo šio universiteto pirmojo Senato pirmininku, Mažosios Lietuvos reikalų tarybos Klaipėdos krašto skyriaus pirmininko pavaduotojas. Mirė 2018 m.

26 – 90 m. kai Klaipėdoje gimė [1931] **Vytautas Jovaiša**, choro dirigentas ir pedagogas, mokėsi Klaipėdos muzikos mokykloje.

28 – 330 m., kai gimė [1691] **Jonas Berendas (Behrend)**, Mažosios Lietuvos giesmių eiliuotojas ir vertėjas. Studijavo Karaliaučiaus universitete, mokytojavo, kunigavo Katyčiuose ir Kaukėnuose. Mirė 1749 m.

LAPKRITIS

2 – 85 m., kai gimė [1936] **Stefa Rimkevičiūtė**, Klaipėdos S. Šimkaus muzikos mokyklos dėstytoja, chorvedė.

4 – 165 m., kai gimė [1856] **Jurgis Lapinas**, Mažosios Lietuvos kultūros ir politikos veikėjas, redaktorius, Tilžės „Birutės“ draugijos narys. Mirė 1932 m.

5 – 70 m., kai gimė [1951] **Regina Arbačiauskaitė**, Klaipėdos dramos teatro aktorė.

10 – 145 m., kai gimė [1876] **Ansas Bruožis** (slp. Prabočių Anūkas, A.B. Klaipėdiškis), literatūros istorikas, bibliografas. Dirbo Kauno, Tilžės, Klaipėdos spaustuvėse, tarnavo Klaipėdos krašto gubernatūroje. Parašė ir išleido 13 faktografinio pobūdžio knygų („Prūsų lietuvių raštija : trumpa Prūsų lietuvių knygų, kalendorių ir laikraščių apžvalga“ (1913), istoriografinį veikalą „Mažosios Lietuvos buvysieji rašytojai ir žymesnieji lietuvių kalbos mylėtojai“ (1920) ir kt.), paskelbė straipsnių lietuvių kultūros ir tautinių teisių klausimais. Mirė 1928 m.

10 – 90 m., kai gimė [1931] **Algimantas Čekuolis**, Lietuvos žurnalistas, rašytojas, keliautojas, laidų vedėjas, gidas, 1953–1964 m. dirbo žvejybos laivuose jūreiviu.

16 – 125 m., kai gimė [1896] **Valteris Didžys**, gydytojas, vienas Prūsų (Mažosios Lietuvos) tautinės tarybos steigėjų ir narių, Tilžės akto signataras. Mirė 1977 m.

20 – 135 m., kai gimė [1886] **Martynas Glažė**, visuomenės veikėjas, spaustuvininkas, žurnalistas, leidėjas, redagavo Klaipėdoje leistą laikraštį „Darželis“, 1923 m. Klaipėdos krašto sukilimo dalyvis. Mirė 1946 m.

22 – 75 m., kai gimė [1946] **Donatas Švitra**, profesorius, habilituotas daktaras (fiziniai mokslai, matematika), Klaipėdos universiteto Gamtos ir matematikos mokslų fakulteto Matematikos katedros vedėjas, Klaipėdos universiteto rektorius (1991-1993). Mirė 2019 m.

24 – 70 m., kai gimė [1951] **Albinas Drukteinis**, humanitarinių ir filologijos mokslų daktaras, docentas, Klaipėdos Universiteto Lietuvių kalbos katedros vedėjas, lietuvių kalbos draugijos Klaipėdos skyriaus pirmininkas.

24 – 85 m., kai Klaipėdoje gimė [1936] **Algis Samulionis**, literatūros kritikas, B. Sruogos biografijos ir kūrybos tyrinėtojas, literatūrologas. Mirė 1994 m.

25 – 70 m., kai gimė [1951] **Saulius Šiaučiulis**, kompozitorius, džiazo pianistas ir pedagogas, Klaipėdos universiteto docentas.

26 – 130 m., kai gimė [1891] **Endrius Borhertas (Heinrich Borchert)**, žymus Klaipėdos krašto visuomenės veikėjas, tremtinys. Mirė 1957 m.

GRUODIS

1 – 65 m., kai gimė [1956] **Vytautas Grubliauskas**, trimitininkas, vokalistas, Klaipėdos universiteto dėstytojas, Seimo narys, Klaipėdos miesto meras.

2 – 105 m., kai gimė [1916] **Pranas Lideikis**, gydytojas pulmonologas, Klaipėdos tuberkuliozės dispenserio vadovas, organizavo krašto tuberkuliozės tarnybos veiklą. Jam vadovaujant projektavimui ir prižiūrint statybą 1963 m. buvo pastatytas naujas dispenseris. Mirė 1988 m.

4 – 150 m., kai gimė [1871] **Liudvikas Stulpinas**, Klaipėdos uosto viršininkas, pirmasis Lietuvos jūrų kapitonas. Mirė 1934 m.

6 – 130 m., kai gimė [1891] **Mikelis Ašmys**, publicistas, Mažosios Lietuvos kultūros veikėjas. Atskirais leidiniais ir periodikoje paskelbė darbų politikos, švietimo klausimais, parašė vokiečių–lietuvių kalbų žodynėlį (1916), lietuvių kalbos vadovėlį (1917) ir kt. Mirė 1918 m.

6 – 155 m., kai gimė [1866] **Martynas Benjaminas Laužemis**, vertėjas, publicistas, Mažosios Lietuvos periodinės spaudos bendradarbis. Mirė 1924 m.

11 – 135 m., kai gimė [1886] **Martynas Reisgys (Reizgys)**, ūkininkas, aktyvus visuomenės veikėjas, Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas. Mirė 1942 m.

11 – 110 m., kai gimė [1911] **Marija Irena Siliūtė-Malakūnienė**, poetė, mokytoja, XX a. išeivijos kultūros ir visuomenės veikėja. Mirė 2000 m.

12 – 130 m., kai gimė [1891] **Jonas Užpurvis**, pedagogas, kultūrininkas, Mažosios Lietuvos istorikas, kalbininkas, kraštotyrininkas. Mirė 1992 m.

14 – 125 m., kai gimė [1896] **Juozas Sakalauskas**, teisininkas, politikas, Klaipėdos krašto gubernatoriaus padėjėjas, Klaipėdos krašto Seimelio lietuvių frakcijos narys. Mirė 1984 m.

15 – 80 m., kai gimė [1941] **Virgilijus Vidutis Nemaniūnas**, trimitininkas, Klaipėdos S. Šimkaus konservatorijos pučiamųjų instrumentų skyriaus vedėjas.

15 – 90 m., kai gimė [1926] **Juozas Gudavičius**, šokėjas, baletmeisteris, Klaipėdos universiteto profesorius. Mirė 2008 m.

15 – 300 m., kai gimė [1721] **Kristijonas Lovynas**, Mažosios Lietuvos vertėjas, giesmių eiliuotojas. Mirė 1783 m.

16 – 65 m., kai gimė [1956] **Algirdas Šumskis**, Lietuvos chorų sąjungos narys, Klaipėdos chorinės bendrijos „Aukuras“ tarybos pirmininkas, nuo 1996 m. Lietuvos muzikos mokytojų asociacijos pirmininko pavaduotojas, nuo 1998 m. pirmininkas, regioninių dainų švenčių ir festivalių organizatorius bei vyr. dirigentas.

19 – 380 m., kai gimė [1641] **Mykolas Merlinas (Michael Mörlin)**, Mažosios Lietuvos raštijos darbuotojas, išleidęs lotynų kalba traktatą „Pagrindinis lietuvių kalbos principas“ („Principium primarium in lingua Lithvanica“), 1706). Mirė 1708 m.

21 – 95 m., kai gimė [1926] **Pranas Martinkus**, Klaipėdos žurnalistas, rašęs kultūros, gamtosaugos temomis. Mirė 2007 m.

21 – 160 m., kai gimė [1861] **Jonas Padagas**, Mažosios Lietuvos bibliofilas, visuomenės veikėjas. Mirė 1935 m.

21 – 160 m., kai gimė [1861] **Kristupas Voska**, spaudos darbuotojas. Organizavo Mažosios Lietuvos kultūrinę veiklą, redagavo „Naujas žinias“ ir kt. laikraščius, parengė kalendorių „Lietuviškos kalendros“ (1890). Mirė 1905 m.

21 – 130 m., kai gimė [1891] **Jonas Remeika**, pedagogas, istorikas, publicistas, „Aukuro“ draugijos valdybos narys, veikė Jachtklube, mokytojų draugijoje. Rinko ir skelbė Klaipėdos krašto tautosaką. Mirė 1974 m.

23 – 80 m., kai gimė [1941] **Povilas Dirgėla**, rašytojas, Lietuvos rašytojų sąjungos narys. Mirė 2004 m.

26 – 85 m., kai Klaipėdoje gimė [1936] **Steponas Juozapas Gričius**, dirigentas, aranžuotojas, visuomeninis veikėjas, pedagogas, viena ryškiausių ir aktyviausių asmenybių XX a. pabaigos Klaipėdos bei Klaipėdos regiono muzikiniame gyvenime. Mirė 1995 m.

30 – 95 m., kai gimė [1926] **Lidija Meškaitytė**, žymiausia Klaipėdos krašto savamokslė tapytoja, ypač vertingos jos peizažinės miniatiūros. Mirė 1993 m.

Šiomet sukanka

- 35 m., kai atidaryta [1986] tarptautinė jūrų perkėla Klaipėda- Mukranas.
- 30 m., kai įkurtas [1991] Klaipėdos universitetas.
- 160 m., kai 1861 m. Šilutėje (A. Umlaifo spaustuvėje) išspausdintas pirmasis vietos laikraštis „**Heidekruger Anzeiger**“ liet. ir vok. kalbomis.
- 45 m., kai įkurta [1976] Klaipėdos universitetinė ligoninė.
- 30 m., kai įkurta [1991] valstybės įmonė Lietuvos jūrų uosto direkcija.
- 45 m., kai atidarytas [1976] Klaipėdos lengvosios atletikos maniežas.
- 105 m., kai gimė [1916] **Genadijus Germanovičius Nežnovas**, aktorius, filosofas, Lietuvos valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakulteto profesorius. Mirė 1975 m.
- 105 m., kai gimė [1916] **Antanas Kalnaitis**, pediatras, dirbo 1939-1940 generaliniu konsulu Klaipėdoje. Mirė 1980 m.
- 105 m., kai gimė [1916] **Jonas Purvinas**, mokytojas, bendradarbiavo „Lietuvos keleivyje“, „Karyje“, „Naujoje Romuvoje“ ir kt. Mirė 1943 m.

- 125 m., kai gimė [1886] **Martynas Lacytis**, chorvedys, muzikos mokytojas, vargonininkas. Mokėsi Klaipėdos mokytojų seminarijoje, dėstė muziką Klaipėdos lietuvių gimnazijoje, 1920-1923 m. vadovavo Klaipėdos chorui „Aida“. Mirė 1978 m.
- 160 m., kai gimė [1861] **Frydrichas Penčiukas (Friedrich Penschuck)**, evangelikų liuteronų kunigas, spaudos darbuotojas, vertėjas. Manoma, kad mirė 1917 m.
- 185 m., kai gimė [1836] **Otas Hugo Richardas Prelvisas (Otto Hugo Richard Prellwitz)**, Mažosios Lietuvos spaudos darbuotojas, evangelikų liuteronų kunigas. Mirė 1915 m.
- 255 m., kai gimė [1766] **Vilkis Kristupas Gotlibas (Wilke Christoph Gottlieb)**, Mažosios Lietuvos vertėjas. Mirė po 1832 m.
- 315 m., kai gimė [1706] **Frydrichas Vilhelmas Hakas (Friedrich Wilhelm Haack)**, Mažosios Lietuvos kalbininkas, žodynininkas, vertėjas. Mirė 1754 m.
- 350 m., kai gimė [1671] **Zigmantas Frydrichas Šusteris (Friedrich Sigmund Schuster)**, Mažosios Lietuvos religinių leidinių redaktorius, giesmių eiliuotojas. Mirė 1750 m.
- 385 m., kai gimė [apie 1636] **Matas (Motiejus) Pretorijus (Matthaeus Prätorius)**, vienas žymiausių 17 a. Prūsijos ir Mažosios Lietuvos istorikų, etnografų, tautosakininkų, giesmių į lietuvių kalbą vertėjas. Mirė 1704 m.
- 465 m., kai gimė [1556] **Zacharijus Blotnas vyresnysis (Blothno Zacharijus)**, Mažosios Lietuvos lietuvių raštijos darbuotojas, kunigas. Mirė 1602 m.
- 485 m., kai gimė [1536] **Jonas Bretkūnas**, evangelikų liuteronų kunigas, vienas Mažosios Lietuvos raštijos pradininkų, kalbininkas, rašytojas, giesmių eiliuotojas, vertėjas, redaktorius, leidėjas. Mirė 1602 m.